

Rostislav Zadák, *Městská samospráva v Nových Benátkách za panování Františka Josefa I.*, diplomová práce, Ústav českých dějin, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha 2021, vedoucí práce prof. Milan Hlavačka, 91 s.

Oponentský posudek

Osobní vztah ke zvolenému tématu práce autor přiznává na samém začátku svého díla.

Svou práci autor rozčlenil do jednotlivých dílčích kapitol (viz podrobný obsah).

Zrekapituloval i starší dějiny města, což je obvyklé a v pořádku, nad čím se ovšem pozastavuji, je skutečnost, že svůj výklad končí vlastně na přelomu 60. a 70. let, po rakousko-pruské válce, a tak nevyhověl zadání práce. Důvody tohoto rozhodnutí by měl autor během obhajoby vysvětlit.

Z hlediska metody zvolil Rostislav Zadák tradiční přístup – věnuje se rozvoji města v jednotlivých sektorech, správním dějinám, hospodaření a problémům, které vyplývaly z nedostatku financí. Neopomněl v této souvislosti také pojednat o charitativní činnosti – stírkám na chudé a péči o sirotky. Samostatnou pozornost tak věnoval mj. zásobování vodou, opravám kanalizace, stavu a opravám silnic, požární ochraně, ale také umístění hřbitova. Diskuse o stavbě nové školy trvající přes třicet let je také dost přesvědčivým argumentem o prioritách městské reprezentace. Seznámil s významnými představiteli města a upozornil i na jejich zapojení do spolkového života (s důrazem na ochotnické divadlo, zajímavé by v tomto případě bylo, jestli se k dějinám místních ochotníků zachovala nějaký podrobnější dokumentace). V centru jeho pozornosti sice nestojí, ale přece jen důležité místo mají informace o komunikaci mezi městskou správou a bývalou vrchností (Thuny). Tohle by mohlo mít potenciál pro budoucí komparaci srovnatelných komunit. Nenašel autor s ohledem na množství vydaných prací v řadě Dějiny měst už nyní nějakou možnost pro srovnání s vývojem v Nových Benátkách?

Nastínil, že je jeho snahou dějiny Nových Benátek zasadit do širšího dějinného kontextu – v případě revolučního roku 1848, rakousko-pruské války či rozhodování, zda povolit či nepovolit železnici, tomu dostál, bylo by vhodné, kdyby autor při obhajobě ale nastínil podrobněji i další provázanost města s obecnějšími dějinnými událostmi – a tím také precizněji zdůvodnil, zda a v čem jsou Nové Benátky místem, jehož dějiny stojí za to zkoumat, resp. jejich zkušenost komparovat s dalšími. Nebo jsou opravdu, jak autor napsal, „géniem průměrnosti“? I když to musela být někdy „nuda“ při jednání správy města, ale

potenciál pro budoucí komparaci práce má – jak pronajímat různá práva či prodej městského majetku, jak vyšetřovat různé delikty atd.

Pro zpracování své práce autor zvolil především starší regionální literaturu, paměti. Inspirací mu byly ale i současné práce, vztahující se k dějinám měst z „brněnské“, resp. „ostravské“ a „opavské“ školy. Čerpal ale i z archivních materiálů (protokoly výboru) a tisku (v tomto případě si nemohu odpustit upozornění na to, že důkladnější charakteristika časopisu Lumír je v Lexikonu české literatury než v jím citované práci Mileny Beránkové). S ohledem na pasáže věnované hospodaření města pak hledal poučení i v současných výzkumech věnovaných dějinám hospodářství (Karel Maier, Ivan Jakubec, Jiří Šouša atd.).

Práci doplnil i přílohami – náhrobky místních starostů.

Z redakčního hlediska upozorňuji na známou skutečnost, že poznámky jsou věty a že se po nich tedy píše tečka. Jinak jsou překlepy či chyby opravdu v míře zanedbatelné.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku velmi dobře.

V Praze 31. srpna 2021

Doc. PhDr. Magdaléna Pokorná, CSc.